

DIENOS ŽINIOS

Nr. 24

Glossenbach, 1947 m. kovo mėn. 7 d.

JAV PROTESTAS PRIEŠ SSSR

JAV užs. reikalų ministerija praneša, kad ji pasiuntė sov. sąjungai protesto notą, kurioje griežtai pasisakoma prieš sovietų kišimosi į vengrų vidaus reikalus, sąryši su komunistinio saugumo atidengtu pasikėsiniu prieš vyriausybę ir okupuojančią kariuomenę.

Vašingtono pranešime, tarp kitko, randame, kad politinio vystymosi raida Vengrijoje pažeidžianti vengrų tautos laisvę gyventi laisvai išrinktos vyriausybės valdomi, nes „svetimos jėgos kišasi į vengrų vidaus reikalus, norėdami perimti mažos tautos dalies diktatūrą, kuria didelio dalis vengrų nori nusikratyti.“

Protesto tekstas nepaskelbtas, tačiau iš visko matosi, kad notą yra griežtesnė už visas anksčiau pasiųstas. JAV užs. reikalų ministerija pabrėžia, kad sovietų karinė vadovybė Vengrijoje padetį žymiai pasunkino. Tai liudija sovietų suinta maždaug 13 partijos sekretorių. Amerikiečiai n e t i k i, kad jo suėmimo pagrindas esąs špiunžas ar sukilimo rengimas. Sovietų vadovų politika veda prie mažumos, t. y. komunistų, diktatūros Vengrijoje. JAV yra pasirengusios pasipriešinti kiekvienam mėginimui panaikinti vengrų tautos valią.

Vašingtonas apie šią notą, paįformavo anglų vyriausybę, ragindamas, kad ir šioji pasiųstų sov. sąjungai panašaus turinio notą.

"UP" iš Londono praneša, kad britų pranešimais iš Budapesto, paskutiniomis savaitėmis buvo suinta 13 maždaug 13 partijos atstovų, kurie kaltinami dalyvavo smoksle prieš vyriausybę. Titi lo atstovų atsiskė savo vietų parlamente.

"Times" praneša, kad Budapeste atviroi kalbama apie sovietų kišimosi į Vengrijos vidaus reikalus.

Britai praneša, kad Marshallis pasiūlęs padėti ištirti paskirti bendrą sovietų-britų-amerikiečių komisiją.

KARO NEBUS

I keiriųjų atstovų britų parlamente užklausa, ar britų vyriausybė tikinti, kad karo nebus. Attlee atsakė, jog jis netiki, kad galėtų kilti karas su JAV ar sovietų sąjunga. Po to, atstovai paklausė, kad reikalinga tokia didelė kariuomenė, jei Anglija nesitiki karo. I tai Attlee atsakė, kad to paties reikėtų paklausti ir kitų didžiųjų valstybių.

BANDYTŲ I UŽPUOLIO JTO KOMISIJA

JTO Balkanų klausimui ištirti komisija Graikijoje buvo bandytų užpulta ir paimta i nelaisvę. Maždaug 200 bandytų grupė vertė JTO komisiją padaryti bandytams palankų sprendimą. Komisijos nariai atsiskė tai daryti. Tik sovietų atstovai pakertotingi pareikalavus, komisija buvo paleista.

MARSHALLIS PRANCUZIJON

JAV užs. reikalų ministras Marshallis, vykęs į Maskvą, užsuko i Paryžių, kur kalbėjosi su prezidentu Auriol ir premjeru Renadier. Prancūzijos politikai pasinaudojo aplinkybe pareikšti prancūzų pagidavimus dėl sutarties su Vokietija.

PASIRENGIMAI MASKVOS KONFERENCIJAI

Prancužų delegacija, vadovaujama užs. reikalų ministro Bidault ir britų delegacija su Bevinu priešaky, traukiniu iš Berlyno išvyko į Maskvą. JAV delegacijos dalis, vadovaujama Dulles atskrido į Tempelhoferi. Užs. reikalų ministras Marshallis Maskvoje laukiamas šiomis dienomis atvykstant. Didelė puga Maskvoje neleidžia lekturams nutupti, dėl to 7 lektuvai, kurie iš Berlyno turėjo vykti į Maskvą, pasilikė Berlyne.

Keturi JAV transportiniai lektuvai, kuriems pavyko nusileisti Maskvoje, esant nepalankioms oro sąlygoms, negalėjo grįžti į Berlyną.

NERAMI AZIJA

Lahoroje (Indijoje) jau kelios dienos vyksta sunkios kovos tarp indų ir Maslono šalininkų. Į kovas turėjo įsikišti policija ir kariuomenė. Indų prancsinių per kovas krito 100 asmenų. Daug namų sudegė.

Žydų teroristai Palestinoje užpuolė britų stovyklą. Trys kariai sužeisti. Žydams pavyko pabėgti. Per krotas žydų kvartale Jeruzaleje, britams pavyko suimti 25 žymius žydų teroristus, kurie tuoj pat išsiųsti į Kenją.

SOVIETŲ PASKOLA LENKAMS

Lenkų prancjeras Cyrankiewicz apsilankydamas Maskvoje privedė prie Lenkų-sovietų ukinės sutarties, pagal kurią lenkams garantuota 30 mil. dolerių paskola auksu. Be to, buvo susitarta, kad lenkai ticksia per pusę mažiau anglių, sovietai perleisio dalį vokičių geležinkelio ir prekybos laivyno lenkams. Sovietai grąžina lenkus kurie karo išdavoje atsidūrė sov. sąjungoje. Vokičių sutarties klausimu abu kraštai pilnai susitarė.

Trumpos žinios

-Belgų užs. reikalų ministras atvyko į Praga pasirašyti belgų-čekoslovakų kultūrinės sutarties.

-Aukščiausios JAV teismas patvirtino sprendimą, kuriuo amerikiečių profesinės sąjungos pir. Lewis nubaustas 10.000 dol. bauda. Kalnų darbininkų prof. sąjungai paskirtoji pabaude sumažinta iki 700.000 dolerių.

-Italijoje rengiamas n. ujos miestas, kuriame tilps 150.000 iš Dalmatijos pabėgusių italų.

-Dunojus ledai daužomi čekų bombonesiu netamais bombomis.

-Trečiadienį Etnoje atsiverė du nauji krateriai.

-Vatikanas patvirtino eskinų katalikams padarytos maldos "Tėve mūsų" pakaitimą. Vietoje "Kasdieninės mūsų duonos" eskinams leidžiama kalbėti "Kasdieninio mūsų maisto", nes eskiniai duonos nevalgo.

-Sovietai, rinkdami mirtis buvusiuose kovų laukuose, atrado 79 mil. bombų.

-Bulgarų tautos skaičiavimas davė skandėsius rezultatus. Bulgarijoje gyvena iš viso 7.020.863 žmonės. Iš jų 1.662.225 gyvena miestuose ir likusieji 5.358.608 kaimuose.

-Baigti psitarimai tarp JAV ir Filipinų respublikos dėl JAV atsparos punktų Filipinuose įrangimo.

-Popiežiaus vadovaujama pagalbos Polos pabėgėliams akcija, vienuolynuose įrengė virtuves, teikia pabėgėliams nemokamai maisto.

-Vengrija iš Anglijos gavo 500.000 svarų paskolą supirkimui svarbių žaliavų.

-Laukiamas, kad Marshallis panaudos visą savo įtaką, jog sovietai pasirašytų sutartis su vakarų valstybėmis.

-Britų opozicijos vadas Churchillis karčiais žodžiais puolė britų vyriausybę, nurodydamas, kad ne Palestinos, o Indijos klausime pirmiau reikia išspręsti.

-Vokičių policijos prancsiniu šia. žieną Berlyne sušalo 300 žmonių, o Hanoveryje 6 žmonės.

Paryžiuje mirė prancužų respublikos tarybos pirmininkas Ribés.

-JAV prezidentas Trumanas Texase pareiškė, kad Amerika turi atsisakyti nuo ukinės izoliacinės politikos. Jis reikalavo laisvos prekybos visame pasaulyje, nes jos suvaržymai gręso taikai.